

Sörmlandskustens jaktråd,
Bengt Jartberg & Leif Pettersson
C/O Mats Johansson
Trosalundsgatan 21A
619 32 Trosa

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att avslå ansökan om äggprickning av skarvägg i Södermanlands skärgård på i ansökan nämnda öar.

Redogörelse för ärendet

Den 14 januari 2016 inkom ni, Leif Pettersson och Bengt Jartberg, genom Sörmlandskustens jaktråd (SKJ), med en ansökan om äggprickning av skarvägg på ett antal öar utanför Nyköping och Oxelösund. Detta kompletterades med en mer utförlig ansökan som inkom 29 februari. I denna skrev ni att ansökan gäller 4000 skarvägg på öarna Lilla Hällen, Malmgrundet, Korpholmen, Höga Hästholmen och Tärnsholmen. Orsaken till äggprickningen ska vara att skarven skadar fisk samt äter stora mängder småfisk som sedan ska bli konsumentfisk. Målet med äggprickningen är enligt ansökan att kunna öka fiskmängden i de aktuella vattnen för både yrkesfiskare och fritidsfiskare. Vidare uppskattar ni att 30% av fisk i nät har färska skarvskador, 65% av fisk i ryssjor och 80% av fisk som fiskas med skötar. Av erfarenhet skrev ni att siknen nästan är borta, gösen har ofta bitmärken vilket gör den osäljbar till konsument samt att smolt och annan stödutsatt fisk äts upp.

Ansökan skickades på remiss till Föreningen Södermanlands Ornitologer (FSO), som den 1 april inkom med svar. Föreningen ansåg att ansökan bör avslås. Sörmlandskustens jaktråd gavs möjlighet att bemöta argumenten för avslag, och inkom med bemötande den 11 april.

Föreningen Södermanlands ornitologer anser bland annat att:

- dödandet av 4000 skarvar är populationsdecimering och att detta ej är tillåtet.
- Ansökan strider mot EU:s fågeldirektiv (79/409/EEG) och inga sakliga skäl för jakt finns.
- Det saknas fakta om att äggprickning kommer att ha positiv inverkan på yrkesfisket.
- Det saknas dokumentation på vilka fiskarter som drabbas och hur stor mängd som är skadad.

Sökande genom Sörmlandskustens jaktråd bemöter remissvaret med följande kommentarer:

De sökande är Leif Pettersson och Bengt Jartberg, yrkesfiskare och medlemmar i SKJ, och därför har sökt genom organisationen.

Det finns vetenskapliga bevis på påverkan på fiskbestånd av skarv, och bilder på skadade fiskar kan visas upp. Dessutom bifogas två rapporter, en opublicerad och en publicerad om skarvens påverkan på yrkesfiske. Den publicerade (Estimating competition between wildlife and humans – a case of cormorants and coastal fisheries in the Baltic Sea, Östman m.fl. 2013)

beskriver konkurrens mellan yrkesfiskare och skarv i två områden i Södra Östersjön. Den visar att mängden fisk som skulle kunna bli människoföda men som istället konsumeras av skarv varierar kraftigt beroende på område och art. Beroende på dessa faktorer konsumerar skarv mellan 0 och 148% av det mänskliga uttaget. Slutsatsen i den undersökningen indikerar att skarv kan påverka det mänskliga uttaget av åtminstone flundra, men möjligtvis också gädda och abborre.

- Den opublicerade artikeln har utförts av Sveriges Lantbruksuniversitet i Blekinge, och den visar att yrkesfiskets uttag i det aktuella området (inklusive sillfiske) är 755 ton och skarvens uttag 587 ton årligen).
- Dokumentation om skarvens påverkan finns i de artiklar som nämnts ovan samt i foton som kan visas på begäran.
- Det går att hävda att äggprickning skulle påverka fiskkonsumtionen, och hänvisar till forskning som visar att en skarv konsumerar ca 0,5 kg fisk per dygn, och att 4000 färre skarvar skulle motsvara en minskad konsumtion med 2 ton fisk per dag. Det saknas fakta om hur stor andel av smolt som konsumeras av skarv, men den allmänna uppfattningen inom både yrkes- och fritidsfiske är att det är betydande mängder. Andelen skadade fiskar av skarv i respektive fiskeredskap anges i ansökan.
- Förebyggande åtgärder saknas men det beror på bristande ekonomiska förutsättningar att skydda fångsten annat än genom äggprickning och att det saknas andra lämpliga lösningar som är applicerbara.
- All form av skydds jakt utom äggprickning är populationsdecimering. Äggprickning är inte populationsdecimerande då äggen inte tillhör populationen förrän de har kläckts.
- Förutsättningarna för skydds jakt är uppfyllda då det inte försvårar gynnsam bevarandestatus för skarven och att åtgärden sker för att förhindra allvarlig skada på fisket.
- Den sökta tiden för äggprickning är från bemötandets inkomstdatum (11 april) till 30 april.
- I bemötandet finns bifogade kartor där de aktuella öarna har markerats.
- De sökande har varit yrkesverksamma fiskare under decennier i området och därför har kunnat följa både skarvens och fiskbeståndens utveckling över en lång tid. Detta gör att de har stor erfarenhet av den aktuella situationen.
- Det föreligger ingen risk att skada övriga fågelarter vid ett äggprickningsingrepp.

Skäl för beslut

Länsstyrelsen får enligt § 29 och § 23 a Jaktförordningen (1987:905) fatta beslut om skydds jakt om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,

2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Ett beslut som avses i första stycket får även avse rätt att göra ingrepp i fåglars bon eller förstöra fåglars ägg. Förordning (2009:1265).

Länsstyrelsen anser att en äggprickning i det aktuella området inte skulle äventyra skarvens gynnsamma bevarandestatus, och detta anser också Naturvårdsverket i sin nationella förvaltningsplan för skarv.

Länsstyrelsen anser att en annan lämplig lösning inte kan krävas i det aktuella fallet då utvecklingen av alternativa lösningar bedrivs i mycket liten utsträckning av näringen och är beroende av statliga medel. Därför kan inte sådana krav ställas på en enskild näringsidkare. Om andra, bevisat effektiva, lösningar finns tillgängliga är det av stort intresse för Länsstyrelsen att få kännedom om dessa.

Punkt 3 i Jaktförordningens § 23 a säger att tillstånd till skydds jakt kan ges för att förhindra allvarlig skada på fiske. Länsstyrelsen anser att det inte finns skäl att betvivla att skarv kan ha en påverkan på det aktuella fiskbeståndet, eller att prickning av skarvägg kan ha den önskade effekten att minska skadorna på fisket. De av den sökande bifogade vetenskapliga rapporterna ger dock inget tydligt svar på huruvida en skarvpopulation alltid påverkar yrkesfisket eller om äggprickning har önskad effekt. Naturvårdsverket har tidigare beslutat (NV 03742-13, NV-04459-13) upphäva Länsstyrelsen i Stockholms beslut om äggprickning i Stockholms skärgård med hänvisning till att det inte gått att uppvisa ett tillräckligt starkt samband mellan skarvens födosök och en nedgång i de kommersiella fiskarterna och att kravet om att förhindra risk för allvarlig skada därmed inte är uppfyllt.

Enligt Naturvårdsverkets nationella förvaltningsplan för skarv har äggprickning ingen direkt effekt på skadebilden. I den publicerade artikeln av Östman m.fl. 2013 framgår det att skarv kan ha en påverkan på yrkesfisket, men att det skiljer sig mycket mellan studieplatser och endast gäller för ett fåtal fiskarter. Av den anledningen går det inte utifrån artiklarna att dra slutsatsen att skarv också har en påverkan på yrkesfisket i den aktuella ansökan. För detta krävs ytterligare dokumentation i det aktuella området, exempelvis en fångstdagbok där dagsfångsten beskrivs i antal per art, en fotodokumentation samt räkning av antalet fiskar som kasseras på grund av skarvskador samt en räkning av antalet födosökande skarvar i det aktuella området (se Naturvårdsverkets nationella förvaltningsplan för skarv).

Ansökan har inledningsvis varit bristfällig och handläggningen av ärendet har därför tagit tid. Detta har gjort att det nu finns risk att äggprickning kan orsaka onödigt lidande med hänsyn till fosterutvecklingen i skarväggen.

Utifrån ovanstående bedömer Länsstyrelsen att tillstånd inte kan lämnas i det aktuella ärendet.

Överklagande

Beslutet får överklagas hos Naturvårdsverket enligt 58 § 3 jaktförordningen, se bilaga hur man överklagar beslut.

BESLUT

4 (4)

Datum

Diarienummer

2016-04-13

218-186-2016

I detta ärende har lantbruksdirektör Ulrika Lundberg beslutat. Föredragande har varit vilthandläggare Sebastian Olofsson. I ärendets slutliga handläggning har även funktionschef Johan Varenius och vilthandläggare Helena Söderlund deltagit.

Ulrika Lundberg

Sebastian Olofsson

Kopia för kännedom

Svenska Jägareförbundet, Anders Nilsson, anders.nilsson@jagareforbundet.se

Föreningen Södermanlands Ornitologer, Lennart Eriksson, lennartoke@gmail.com

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Hur man överklagar beslut

Beslutet överklagas skriftligt hos Naturvårdsverket. Ni ska dock sända skrivelsen till Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping.

I skrivelsen ska ni ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som ni begär. Ni bör redogöra för skälen varför ni anser att beslutet är felaktigt. Om ni har handlingar eller dylikt som ni anser stödjer er åsikt bör ni bifoga dem.

Underteckna överklagandet, förtydliga namnteckningen och ange er adress och postadress.

Överklagandet måste ha kommit till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet, annars kan det inte tas upp till prövning. Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni önskar kommer Länsstyrelsen att skicka överklagandet vidare till Naturvårdsverket.

Om ni har frågor om hur man överklagar beslut så är ni välkommen att kontakta Länsstyrelsen.